

27 D'OCTUBRE DEL 2003

Simposi de la Càtedra Ferrater Mora sobre Eusebi Colomer

● **Girona.** L'obra del filòsof gironí Eusebi Colomer centrarà el pròxim simposi internacional de la Càtedra Ferrater Mora, que tindrà lloc els dies 27 i 28 de novembre a la Facultat de Lletres de la UdG. Aquest simposi coincideix amb el sisè aniversari de la mort del pare Eusebi Colomer i la inscripció és gratuïta (Telèfon: 972 41 80 19). / X.C.

Diari de Girona

Fundat el 1889

19 DE NOVEMBRE DE 2003

Un simposi recorda el filòsof Eusebi Colomer als sis anys de la seva mort

□ **GIRONA.** La Càtedra Ferrater Mora celebra els propers dies 27 i 28 de novembre un Simposi Internacional sobre l'obra del filòsof gironí, pare Eusebi Colomer. El simposi —que coincideix amb el sisè aniversari de la seva mort— vol contribuir, segons els seus organitzadors, «a donar a conèixer el seu pensament i a fomentar la recerca sobre la seva obra».

El simposi comptarà amb la presència de destacats especialistes en l'obra del Pare Eusebi Colomer, que justament ara hauria complert 80 anys.

Entre els participants hi haurà experts de diverses universitats catalanes i Harald Schondorf, de la Universitat de Munic. **A.S.**

La Càtedra Ferrater Mora revisa l'obra del pare jesuïta Eusebi Colomer en un simposi internacional

Les ponències començaran dijous vinent, sisè aniversari de la mort del pensador

EVA VÀZQUEZ / Girona

● La Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani inaugurarà dijous vinent un simposi internacional sobre l'obra d'Eusebi Colomer, coin-

cidint amb el sisè aniversari de la seva mort. L'objectiu és donar a conèixer el pensament d'aquest jesuïta especialista en la cultura de transició entre l'edat mitjana i el Renaixement

i en el filòsof Teilhard de Chardin, i estimular la investigació sobre els seus treballs. Pere Lluís Font, Lola Badia i Josep Manuel Udina són alguns dels ponents convidats.

Home savi, de ment aguda i tracte auster però afable; professor laboriós, lúcid i pacient; expert lul·lià i al mateix temps admirador de Heidegger i Nietzsche, de qui citava la convicció que «per les venes de la filosofia hi corre sang teològica»: el pare jesuïta Eusebi Colomer Pous havia despertat respecte i estima tant pels seus treballs acadèmics com pel tracte humà entre estudiosos i alumnes. El dia 27 de novembre, hauria complert 80 anys, i la Càtedra Ferrater Mora aprofitarà l'aniversari per dedicar-li un simposi internacional, que s'allargarà fins divendres a la sala de graus de la Facultat de Lletres i que inclourà també una conferència pública a La Mercè, a càrrec de Josep Maria Terricabras.

El simposi serà inaugurat pel mateix Terricabras, director de la Càtedra Ferrater Mora, i el rector de la Universitat de Girona, Joan Batlle, i al llarg de la primera jornada intervindran Pere Lluís Font (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB), Josep Maria Coll i Alemany (Universitat Ramon Llull, URL), Manuel García Doncel (UAB-Centre Borja) i Josep Manuel Udina (UAB), que tractaran des de la vessant pedagògica de Colomer fins als seus es-

Eusebi Colomer, expert en Llull, es va interessar per la relació entre filosofia i teologia. / LLUÍS SERRAT.

tudis sobre Teilhard de Chardin i Nicolau de Cusa. L'endemà, divendres, intervindran Lola Badia (Universitat de Barcelona, UB), Salvi Turró (UB), Francesc Torralba (URL), Harald Schöndorf (Philosophische Fakultät S.J. de Munic) i Sergi Gordo (URL), que analitzaran les aportacions del jesuïta gironí als estudis del pensament català medieval, la seva percepció de Kant i Heidegger, i la relació entre filosofia i teologia.

El filòsof del diàleg

● Des de la mort d'Eusebi Colomer Pous (Girona, 1923-Barcelona, 1997) d'un atac de cor, després de pronunciar una conferència sobre Nicolau de Cusa a Barcelona, a la seva ciutat natal no s'havia organitzat cap acte de reconeixement a un pensador de prestigi europeu, especialista en Llull i Cusa, als quals va dedicar el treball de doctorat a Colònia, i alumne de Martin Heidegger. Considerat «el filòsof del diàleg» pel també jesuïta Josep Maria Coll Alemany, per la seva contínua interrogació sobre les relacions entre filosofia i teologia i ciència, Colomer abraçava, més enllà de les seves especialitats, un ampli espectre del coneixement, des de Kant a Marx, amb un interès especial pel pensament català medieval i renaixentista.

Girona dedica un simposi al filòsof Eusebi Colomer

La càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona dedica el Symposium Internacional a "L'obra d'Eusebi Colomer", sis anys després de la seva mort. Els dies 27 i 28 de novembre, diversos estudiosos de l'obra del filòsof gironí s'endinsen en diversos aspectes del seu pensament, com ara la interpretació que va fer sobre Nicolau de Cusa o la influència que va rebre de l'obra de Teilhard de Chardin.

El dia 28, Salvi Turró, de la Universitat Autònoma de Barcelona, analitza "La recepció del cristianisme en la filosofia moderna" per contextualitzar Colomer. Francesc Torralba, de la Universitat Ramon Llull, parla sobre "El diàleg amb l'ateisme modern", i Harald Schöndorf, de la Facultat de Filosofia de Munic, sobre "La relació entre filosofia i teologia".

Terricabras destaca el component històric en l'obra del pensador gironí Eusebi Colomer

V.G. / Girona

● El filòsof Josep-Maria Terricabras, director de la Càtedra Ferrater Mora, va destacar que Eusebi Colomer (Girona, 1923-Barcelona, 1997) tenia una concepció marcadament històrica de la filosofia, durant la seva ponència en el simposi d'homenatge al pensador gironí que s'acaba avui. Aquesta concepció de Colomer a re-

butjar la idea d'una filosofia pura. «La filosofia per Colomer està condicionada, perquè sempre fa referència a l'existència històrica», va explicar Terricabras.

La concepció de l'home que se'n desprèn, és d'un ésser «dialògic». Aquest aspecte queda reflectit directament en la seva obra, que des de la filosofia i la teologia estableix ponts

amb la cultura, la modernitat, la ciència, l'ateisme i les religions. Malgrat la varietat de temes que va tractar Colomer, aquesta visió de la filosofia atorga una profunda unitat a la seva obra.

Terricabras va parlar del recorregut vital del jesuïta, del seu interès pel pensament alemany (Colomer va ser deixeble de Martin Heidegger), per l'obra de

Ramon Llull i Nicolau de Cusa, que va estudiar en la seva tesi doctoral, i els pensadors medievals en general.

La vocació i la capacitat per ensenyar d'Eusebi Colomer és un altre dels aspectes que va assenyalar Terricabras. «Aquesta habilitat del savi, més rara que no sembla, el va acompanyar al llarg de la seva vida», va afirmar.

ELS PONENTS DESTAQUEN ELS SEUS CONEIXEMENTS SOBRE L'EDAT MITJANA I SOBRE EL PENSAMENT ALEMANY

Consideren Eusebi Colomer el més gran historiador català de filosofia

La Càtedra Ferrater Mora de la UdG ha organitzat un simposi sobre l'obra del filòsof gironí

ALBERT SOLER

GIRONA

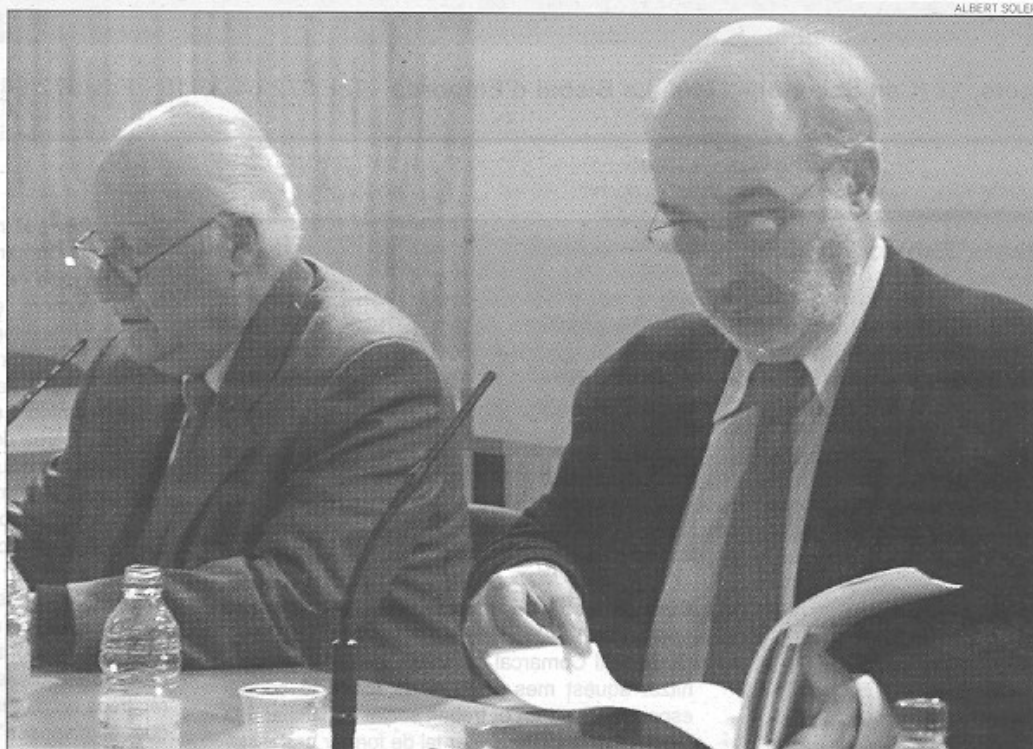
□ El mateix dia que es complien sis anys de la mort del filòsof i teòleg gironí Eusebi Colomer, la Càtedra Ferrater Mora de la UdG celebrava ahir un simposi dedicat a la seva obra. El director de la Càtedra, Josep Maria Terricabras, i altres ponents van afirmar ahir amb total rotunditat que el pare Colomer «ha estat el més gran historiador de filosofia que ha existit mai en llengua catalana».

En aquest sentit, Pere Lluís Font, un dels ponents que van participar ahir en el simposi que finalitza avui va indicar, tenint en compte que l'altre gran historiador català de la filosofia va ser el també gironí Joaquim Carreras i Artaud, que «a Catalunya, la llum de la història de la filosofia, ve de Girona». Una afirmació compartida pel mateix Terricabras, qui va destacar d'Eusebi Colomer que «la seva visió àmplia i profunda de la filosofia és excepcional». Al costat d'altres historiadors que es dedicaven a temes molt concrets, Colomer —nascut l'any 1923— ho abarcava pràcticament tot i a més, segons va recordar Terricabras, «n'era un grandíssim mestre».

Discussions amb Gironella

Pere Lluís Font (Universitat Autònoma de Barcelona) va desvelar en la seva ponència que l'opció pel catalanisme i la cultura catalana d'Eusebi Colomer el va portar fins i tot a tenir discussions amb un il·lustre parent seu, que no era altre que l'escriptor Josep Maria Gironella. Serveixi d'exemple que el seu darrer llibre és *El pensament als Països Catalans durant l'Edat Mitjana i el Renaixement*.

Molts dels llibres de Colomer són reconeguts a nivell internacional, i la seva importància li era ja reconeguda en vida. «El que passa és que amb el pas del temps en comp-

Simposi. Josep Maria Terricabras repassa notes durant la ponència de Josep Maria Coll, de la Universitat Ramon Llull.

PROJECTE MUNICIPAL

Els jardins Eusebi Colomer

■ Josep Maria Terricabras tenia ahir doble motiu de felicitat. A més de l'èxit del simposi, va poder revelar que l'Ajuntament de Girona s'ha compromès a batejar un espai públic de la ciutat amb el nom d'Eusebi Colomer. Es tracta d'uns jardins que s'han projectat ben a prop de la Facultat de Lletres de la UdG, en un espai ara utilitzat com aparcament de vehicles, en la part exterior de la muralla.

tes d'esvair-se es va confirmant», va explicar. La importància d'un simposi com el que té lloc a la Facultat de Lletres de la UdG és, en

Segurament res millor que un espai bucòlic —dins del que cap en una ciutat— per a un filòsof que va doctorar-se amb una tesi sobre les influències de Ramon Llull en l'obra de Nicolau de Cusa, i a qui l'edat mitjana sempre va captivar. Colomer va ser professor d'Història de la Filosofia a la Universitat de la Companyia de Jesús a Sant Cugat, a la de Deusto i a la Eclesiàstica de Catalunya.

opinió de Terricabras, que «la reflexió sobre la seva obra no s'havia fet tant, perquè lògicament quan una persona és viva, es fa menys

que quan és morta». La reflexió a la qual feia esment el director de la Càtedra estarà, a més, a l'abast de tothom, ja que les actes i les ponències que es realitzen en el simposi —que compta amb els millors experts en l'obra de Colomer— seran editades d'aquí un temps.

La primera jornada del simposi va finalitzar amb una conferència oberta al públic que Josep Maria Terricabras va oferir al vespre al Centre Cultural la Mercè. El també filòsof va destacar, de la vasta obra d'Eusebi Colomer, «el coneixement de la filosofia medieval —que en alguns temes ha marcat un abans i un després— i el coneixement de la filosofia alemanya des Kant fins a Heidegger». «En aquests dos camps és un mestre reconegut internacionalment», va assegurar.

EXPERTS HAN DEBATUT L'OBRA DEL FILOSOF GIRONÍ

La figura d'Eusebi Colomer surt engrandida del simposi que li ha dedicat la UdG

ALBERT SOLER
GIRONA

□ El simposi sobre l'obra del filòsof gironí Eusebi Colomer va finalitzar ahir amb la clara sensació que el jesuïta —de qui dijous es complia el sisè aniversari de la seva mort— es converteix, cada cop més i amb el pas del temps, en un referent internacional en el camp de la història de la filosofia, i especialment en la de l'època medieval i en l'alemanya dels segles XVIII i XIX.

Tot i així, Josep Montserrat, de la Universitat Ramon Llull, va voler presentar, en la seva comunicació, una «nova» versant d'Euse-

bi Colomer. Montserrat va destacar-ne, a més de la seva preparació com a historiador de la filosofia, les seves publicacions sobre «filosofia de la història». El professor va remarcar les aportacions de Colomer sobre aquesta temàtica —la d'interpretar la història des d'una versant filosòfica—, tot considerant que les feia «amb un marcat caràcter teològicofilosòfic».

Aportacions com l'esmentada confirmen les impressions de Josep Maria Terricabras, director de la Càtedra Ferrater Mora, que ha organitzat el simposi. Sosté Terricabras que amb el pas del temps es va reflexionant sobre aspectes de l'obra de Colomer que passa-

Salvi Turró. Durant la seva intervenció, sota la mirada de Terricabras.

ven, si no desaparebut, sí una mica esvaïts.

En la jornada d'ahir, segona i última, es va explicar i debatre —després de cada ponència hi solia haver la corresponent discussió filosòfica— «L'aportació d'Eusebi Colomer als estudis del pensament

català medieval», «De Kant a Heidegger: la recepció del cristianisme en la filosofia moderna» —etapa en la qual Colomer era expert—, «El diàleg amb l'ateisme modern», «La relació entre filosofia i teologia» i «Humanisme i transcendència en l'obra d'Eusebi Colomer».

El simposi internacional sobre Eusebi Colomer el reivindica com un filòsof de referència

La Càtedra Ferrater Mora dedicarà unes jornades al pensador Ramon Turró

V.G. / Girona

● El simposi internacional dedicat al filòsof gironí Eusebi Colomer es va tancar ahir recordant la rellevància d'aquest autor en el pano-

rama filosòfic català. Seguint amb l'objectiu de recuperar figures cabdals però poc conegudes del pensament català, Josep-Maria Terricabras, director de la Càtedra Fe-

rrater Mora, va anunciar que l'any vinent s'organitzaran unes jornades entorn del pensador Ramon Turró, coincidint amb el cent cinquantè aniversari del seu naixement.

«Eusebi Colomer és el més gran historiador català de la filosofia i el que més temes va tractar des d'aquest punt de vista», va dir ahir Josep-Maria Terricabras. Tot i que Colomer no va crear una escola pròpia *colomeriana*, els especialistes estan d'acord que la seva interpretació de l'obra de Nicolau de Cusa ha marcat el pensament de molts autors europeus del segle XX.

L'ésser humà era l'interès bàsic de Colomer i el tractava seguint un mètode historicofilosòfic. La seva mirada, però, era profundament teològica. «Aquesta perspectiva religiosa, juntament amb el fet que era jesuïta, ha restringit el seu coneixement a uns àmbits determinats», pensa Terricabras. Colomer és un dels més importants teòlegs catalans, que va analitzar a fons el fenomen de la fe, i la relació entre la creença en Déu i la justificació racional de la seva existència.

Segons Sergi Gordo, de la Universitat Ramon Llull i ponent de la conferència *Humanisme i transcendència en l'obra d'Eusebi Colomer*, el filòsof planteja la creença religiosa en termes d'un dualisme irreductible entre Déu i l'Ab-surd.

Per a Terricabras, Co-

lomer passarà a la història com un gran clàssic d'una època que s'està acabant, de construcció teòrica des de la fe i la teologia. «Avui en dia, en un moment en què hi ha un pluralisme ideològic i en què és normal la dissensió en el terreny religiós, Colomer queda com un autor de referència, però no com a universal», va afirmar.

Harald Schöndorf, Sergi Gordo i Josep-Maria Terricabras, ahir a Girona. / M.L.

La fam, font de coneixement

● La Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de Girona recordarà la figura de Ramon Turró i Darder (Girona, 1854-Barcelona, 1926) en un simposi previst pel novembre del 2004. Ramon Turró va destacar en el camp de la biologia i la filosofia, i va ser un dels primers membres de l'IEC, l'any 1911. Va desenvolupar la teoria de la fam, segons la qual la gana és l'element que duu l'ésser humà al coneixement. Aquesta teoria la va desenvolupar a *Els orígens del coneixement: la fam* (1912).

Filosofia a Catalunya

JOSEP-MARIA TERRICABRAS

Qui es vulgui entretenir a discutir si hi ha, o no, una filosofia catalana, em temo que s'hi podrà entretenir poca estona. La situació política, religiosa, cultural i lingüística del Principat —per no parlar dels Països Catalans— ha permès molt poques eufories especulatives en els darrers tres-cents anys i, fins i tot, més enllà. Hem tingut, això sí, algunes figures d'un cert pes i influència. En conjunt, però, no es pot parlar ni d'una tradició filosòfica catalana ni tan sols d'una escola catalana de filosofia.

I, tanmateix, a Catalunya s'hi ha anat fent filosofia. Des de Lluïl fins ara s'han anat fent tempteigs i esforços per bastir pensament. Sovint ho hem oblidat. El fet, però, que no tinguem el que desitjariem tenir no sembla justificar que no reconeguem el que realment hem tingut: alguns noms i algunes obres ben dignes.

Darrerament s'ha recordat la figura del pare Eusebi Colomer, jesuïta gironí que enguany hauria fet 80 anys. La càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona ha organitzat un simposi sobre la seva obra que ha coincidit, dia

per dia, amb el sisè aniversari de la seva mort. El simposi ha tingut molt bon nivell i ha despertat interès i participació. L'opinió compartida és que Eusebi Colomer ha estat l'historiador de la filosofia més complet que han tingut mai els Països Catalans. Ha publicat gairebé tres-cents títols en mitja dotzena d'idiomes. Tot i això, però, encara continua essent massa poc conegut.

Sovint penso que si això fos França escriuríem llibres gruixuts sobre els nostres pensadors —ni que fossin de quarta o cinquena fila—, i els llibres de

text de filosofia anirien plens de l'obra d'autors com Eusebi Colomer, Ferrater Mora, Joaquim Xirau, Eugeni d'Ors, els germans Carreras d'Au o Jaume Serra Hunter, per citar només uns quants personatges del segle XX ja traspassats. Això, però, no és França. Tampoc no cal. El que de debò ens cal és no oblidar la trista dita que "no tots els pobres els fa Déu". Certament, hi ha pobres que es fan sols: tenen poc menjar i encara en llencen.

Per això són tan d'agrair les iniciatives que, des de fa anys, s'han emprès, per part de particulars, grups i institucions per començar a recuperar la nostra memòria filosòfica. Perquè ja som capaços de recordar historiadors i literats. Encara no en som prou de recordar científics i filòsofs. ¿Diu que n'hi ha pocs? Doncs recordem els que hi hagi. Perquè n'hi hagi més.

• JOSEP-MARIA TERRICABRAS. IEC.
WWW.TERRICABRAS.ELCORRAL.ORG

EL PUNT

DIARI INDEPENDENT, CATALÀ, COMARCAL I DEMOCRÀTIC

15 DE DESEMBRE DEL 2003

tribuna | MIQUEL VERDAGUER TURRÓ. Llicenciat en filosofia i lletres

Filosofia i diàleg

Els pensadors grecs Sòcrates i Plató i el pensador català Eusebi Colomer, l'historiador de la filosofia més important dels Països Catalans, són els grans exemples de l'eterna amistat entre la filosofia i el diàleg

La història de la filosofia és una constant recerca de la realitat que ens envolta. Han estat molts els pensadors que, al llarg de tants de segles, ens han delectat amb les seves teories sobre aquesta realitat. Uns apostaven per la raó, d'altres pels sentits; els uns en donaven una perspectiva pessimista, d'altres la seva visió de caire optimista, i d'altres menaven una mena de realisme *sui generis*. El cert és que tants i tants pensadors que al llarg de la història han escrit pàgines i pàgines en què ens oferien les seves idees, ens ajuden ara a establir un diàleg obert amb les seves teories. Ja Sòcrates va ser el gran introductor del diàleg en l'escena filosòfica. El seu art era el de discutir, és a dir, de conversar amb la gent a qui feia preguntes com si ell no sabés res de res. Sòcrates creia que la seva tasca consistia a ajudar la gent a arribar al coneixement vertader, que havia de sorgir de l'interior d'un mateix. Així, amb l'art del diàleg, conduïa la gent a la veritable comprensió de les coses. Després de Sòcrates, també Plató

va endinsar-nos en una filosofia dialogant. Plató va elaborar totes les seves obres en forma de diàlegs, a partir dels quals ens ofereix l'ampla amalgama de les seves idees. L'ésser humà s'ha preocupat sempre per tot allò que l'envolta. El món i la vida ens ofereixen prou possibilitats de conèixer, d'interpretar i d'aprofundir en l'ample ventall d'esdeveniments i perspectives diverses que ens ofereixen. I des de sempre l'ésser humà ha vingut demostrant que una de les armes, en el sentit positiu de la paraula, que té per aconseguir el coneixement vertader, és el diàleg.

Els dies 27 i 28 de novembre es va celebrar, organitzat per la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona, un Symposium Internacional sobre l'obra d'Eusebi Colomer. El pare Colomer era un filòsof jesuïta nat a Girona l'any 1923 i mort a sant Cugat del Vallès l'any 1997. Un gran especialista en la filosofia medieval. Tal com va dir en la primera conferència del Symposium el professor Pere Lluís Font, el pare Colomer era un mestre. Un gran amant

i estudiós de la història de la filosofia; no només va estudiar la filosofia medievalista, sinó que també va aprofundir en la filosofia idealista, en la fenomenologia i en la filosofia existencialista contemporànies. Per ell, la filosofia era una manera de fer permanent el diàleg a partir de les mateixes obres dels grans pensadors. El professor Pere Lluís Font parlava del pare Colomer com de l'historiador de la filosofia més important que ha existit mai als Països catalans. I seguint la tradició encetada per Sòcrates i Plató, el pare Colomer també era un gran defensor del diàleg per a intentar comprendre tot el que ens envolta i, sobretot, per a comprendre'ns nosaltres mateixos. El diàleg és el que ens ha d'ajudar, no només a comprendre, sinó també a resoldre els problemes que ens afecten en la nostra vida. La importància que el pare Colomer donava al diàleg en la seva obra va ser destacada, en gran manera, pel segon conferenciant del Symposium, el professor Josep Maria Coll i Alemany.

La història de la filosofia és una

mena de gran plaça pública, una àgora on els pensadors de tots els temps han dialogat de forma incessant, i des de la qual ens conviden a nosaltres a dialogar, partint de les seves idees per tal de trobar una interpretació pròpia del món que ens envolta. La filosofia ha estat, des de sempre, l'eterna amiga del diàleg. Els pensadors grecs Sòcrates i Plató i el pensador català Eusebi Colomer són els grans exemples d'aquesta eterna amistat. El pare Colomer afirmava que «la millor manera d'estudiar la cultura catalana és en la seva dimensió europea». Això ho destacava en la seva ponència la doctora Lola Badia; i penso que és important destacar-ho en moments com ara en què la nostra cultura i, en definitiva, el nostre país sembla que estan sent força bandejats. Per últim m'agradaria destacar que el professor Salvi Turró va elogiar el pare Colomer com un bon professor, com un excel·lent coneixedor del pensament alemany i com un home honest. En definitiva, i això ho afegeixo jo, un dels grans baluards de la cultura catalana.

